

## TALOUSARVIOALOITE 707/2006 vp

### **Määrärahan osoittaminen Yleisradion rahoituksen siirtämiseksi tv-maksuista valtion budjettiin**

#### *Eduskunnalle*

Yleisradiosta säädetyn lain mukaan Yleisradion tehtävänä on tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Laissa myös korostetaan Yleisradion merkittävää tehtävää kansanvallan tukena, kansan siivistäjänä ja tiedon välittäjänä.

Television ja etenkin Yleisradion lähettämää ohjelmaa voi perustellusti pitää varsin tärkeänä osana suomalaisten päivittäistä sivistyksellistä antia. Vuosittain tehtävistä yleisötutkimuksista selviää kansalaisten luottavan julkisen palvelun Yleisradioon. Ylellä on tärkeä tehtävä riippumattomana uutisten, kulttuurin ja sivistyksen välittäjänä.

Yleisradion arvoihin on aina kuulunut sen tiedonvälityksen riippumattomuus. Riippumattomuus on demokraattisen yhteiskunnan tärkeä peruspilari, jonka toteutumisesta on pidettävä huolta myös tulevaisuudessa. Tiedonvälityksen riippumattomuuteen kuuluu myös vallanpitäjien kriittinenkin arvostelu silloin, kun siihen on aihetta.

Viime vuosien teknologinen kehitys, erityisesti digitalisointi, on muuttanut valtavasti tuttua tiedonvälityksen toimintaympäristöä. Laitevalmistajat tuovat markkinoille jatkuvasti uusia laitteita, joilla televisiolähetysten seuraaminen on mahdollista. Konkreettisia esimerkkejä laitekehityksestä ovat esimerkiksi tietokoneet ja kännykät, joista on mahdollista seurata nykyään tv-lähettyksiä.

Tahdoimmepa tai emme, niin laitekehitys ja digitalisoinnin mukanaan tuomat uudet kanavat ja palvelut vaikuttavat myös julkisen yleisradio-toiminnan asemaan ja rahoitukseen. Yhä useammat ihmiset miettivät tv-maksun mielekkyyttä. Vuosi vuodelta kohonnut tv-maksu on käynyt vanhanaikaiseksi tavaksi rahoittaa julkisen palvelun Yleisradiota. Tarrautuminen kiinni tv-maksuun voi ennen pitkää johtaa jopa Yleisradion rahoituksen romahdukseen.

Seppo Niemelän johtama työryhmä pohti muutama vuosi sitten muun muassa Yleisradion rahoituksen tulevaisuutta. Tuolloin työryhmä esitti lupamaksujärjestelmän jatkamista, mutta edellytti muidenkin vaihtoehtojen jatkuvaa arviointia juuri viestinnän teknisen kehityksen takia. Ensi vuoden syyskuun alusta lähtien analoginen lähetystekniikka on Suomessa historiaa. Digitaalitekniikkaan siirtyminen on hyvä hetki myös Yleisradion rahoituksen muuttamiselle.

Tv-maksujärjestelmästä tulisi luopua seuraavan neljän vuoden aikana ja siirtää Yleisradion rahoitus suoraan valtion budjettiin. Jo tällä hetkellä tv-lupa mielletään veronluonteiseksi, joten muutos sinänsä ei olisi kovin suuri.

Valtion budjetista tuleva rahoitus lisää Yleisradion rahoituksen ja kehittämisen pitkäjänteisyyttä. Budjettirahoitus on myös nykyistä lupamaksukäytäntöä tasa-arvoisempi ja oikeudenmukaisempi. Nykyistä lupamaksujärjestelmää piinaa maksuista pinnaaminen, ja toisaalta verotuksen progression ansiosta "lupamaksun" osuus ei

olisi pienituloisille kansalaisille kohtuuttoman raskas.

Tällä hetkellä yhden hengen taloudet maksavat aivan saman summan kuin useamman tulonhankkijan taloudet. Muutoksesta hyötyisivät eniten kaikista pienituloisimmat eläkeläiset, työttömät ja opiskelijat, jotka käytännössä jäisivät kokonaan maksun ulkopuolelle.

Yleisradion siirtyminen budjettirahoitukseen on toteutettava niin, ettei se vaaranna Yleisradion riippumatonta tiedonvälitystä. Siirtyminen budjettirahoitukseen tulee toteuttaa niin, että Yleisradiolle turvataan riittävät taloudelliset resurssit. Suomen Yleisradiota ei saa ajaa Hollannin kaltaiseen tilanteeseen, jossa valtiontalouden säästötalkoot ulotettiin koskemaan myös yleisradioyhtiötä.

Ensi vuonna analogisten lähetysten päättyessä kaikissa televisiollisissa talouksissa tulee olla oma digisovitin. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan toimeentulotukeen ei olla antamassa li-

särahaa sovittimen hankkimiseen, koska digisovittinta ei pidetä välttämättömänä menona.

Digitalisoinnin myötä kärsii kansalaisten tasavertainen mahdollisuus Yleisradion sivistyksellisen materiaalin vastaanottoon. Tv-maksun siirtäminen verotukseen olisikin kompensatio digitalisoinnin aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista.

Kuitenkin on viimekädessä valtion tehtävä huolehtia siitä, että myös digitalisoinnin jälkeen kaikilla on mahdollisuus seurata televisiolähettyksiä ja näin saada tietoa ympäröivästä yhteiskunnasta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 31.70.21 lisäyksenä 100 000 000 euroa Yleisradion rahoituksen siirtämiseksi seuraavien neljän vuoden aikana tv-maksuista valtion budjettiin.*

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Annika Lapintie /vas